

“Wijziging van het Arbeidsomstandighedenregeling in verband met een nieuwe opzet van de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie inzake risico’s zware ongevallen met gevaarlijke stoffen”

POSITION PAPER NEDERLANDSE ZUIVEL ORGANISATIE (NZO)

Den Haag, oktober 2022

In juli 2021 heeft NZO een reactie¹ gestuurd op de eerste internetconsultatie betreffende de wijzigingen arbeidsomstandighedenregeling die moet leiden tot een nieuwe ARIE-regeling. In de reactie van zomer 2021 heeft NZO het volgende gevraagd voor de ontwikkeling van nieuw arbobeleid. NZO gaf de aanbeveling dat de wijzigingen:

- gebruiksvriendelijk moeten zijn;
- gericht zijn op verbeterde handhaving die ook rekening houdt met toenemende regeldruk;
- moeten afzien van het toevoegen van de stofcategorie huidcorrosie aan bijlage I gevaarlijke stoffen van de ARIE-regeling;
- dienen rekening te houden met de tijd voor implementatie.

Tot ons spijt moeten we constateren dat in de consultatie die nu voorligt weinig is gedaan met onze aanbevelingen. We betreuren het dat niets met de opmerkingen is gedaan aangezien afgelopen maanden veelvuldig overleg is geweest om arbobeleid te ontwikkelen die risico’s op zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in de zuivelfabrieken daadwerkelijk verlaagd, maar die ook aansluit bij en rekening houdt met andere processen in de zuivelfabriek en rekening houdt met regeldruk.

Een nieuw verzoek van NZO voor een aanpassing van de wijziging arboregeling om risico’s van zware ongevallen door werken met gevaarlijke stoffen te beperken, maar aansluiting heeft met verplichtingen rond voedselveiligheid en verplichtingen op het gebied van milieuvergunningen ARIE-plichtig betekent voor deze zuivelfabrieken dat zij een veiligheidsbeheersysteem moeten opstellen, expertise moet worden ingekocht en een noodplan moet worden ontwikkeld. Daarna volgt implementatie van het systeem. Dit is zeer tijd en kosten rovend. **NZO is van mening dat het instrument niet proportioneel en noodzakelijk is voor de zuivelfabrieken om risico’s op zware ongevallen te verlagen.** Het veiligheidsbeheersysteem is een veel te zwaar instrument voor de zuivelfabrieken en de vraag is of een dergelijke exercitie op papier daadwerkelijk de risico’s op ongevallen in de zuivelfabriek voorkomt. Juist aanvullende en gecompliceerde regelgeving om veiligheid van medewerkers te garanderen in reeds bestaande verplichtingen in het kader van de kwaliteitseisen, zou zelfs averechts kunnen werken voor veiligheid. We hebben het dan in de zuivelfabrieken over de inzet van verplichte CIP-systemen.

Zuivelfabrieken hebben gevaarlijke stoffen nodig voor het reinigen van hun productieleidingen. Dit is nodig om voedselveiligheid te garanderen. De vereisten rond de garanties voor voedselveiligheid zijn stringente procesmatige zaken. Om te voldoen aan de eisen rond voedselveiligheid wordt gewerkt met CIP-systemen (clean in place-systemen). Hierbij vindt reiniging plaats zonder het systeem te demonteren. Het werken met CIP-systemen vraagt een zorgvuldige werkwijze van het personeel en er is ook aandacht voor veilige werkomstandigheden voor personeel, aannemers en bezoekers. CIP-systemen zijn erop gericht zo weinig mogelijk interactie te hebben met menselijk handelen om

---

¹ Bijgevoegd in bijlage

risico's op voedselveiligheidsaspecten te beperken. Daarnaast is een CIP-systeem ook een verplichting die voortkomt uit de milieuvergunning in relatie tot het beperken van risico's van incidenten door het werken met gevaarlijke stoffen.

NZO wil in het kader van de wijzigingen van de ARIE-regeling **voorstellen om** in de bijlage "lijst gevaarlijke stoffen ARIE art 2.2" bij het tekstblok huidcorrosie/-irritatie op pagina 1 een **tekstje/asterix op te nemen**. Kortom, aan het tekstblok:

Huidcorrosie/-irritatie

Categorie 1

Subcategorie 1A, 1B en 1C

zouden wij toegevoegd willen hebben:

*Niet van toepassing indien de stoffen zich in een gesloten systeem bevinden (CIP- installaties) en de (opslag)installaties zijn gecertificeerd conform SIKB-7800 en aantoonbaar voldoen aan de eisen uit de PGS-31.

Met de voorgestelde toevoeging wordt beleid om risico's op ongevallen en incidenten (milieu en voedselveiligheid) gecombineerd en worden de zuivelfabrieken niet dubbel belast om in compliance te zijn met gecompliceerde regelgeving met daarbij behorende administratieve bewijsvoering. Dit, terwijl hetzelfde doel wordt beoogd: het verkleinen van risico's op ongevallen/incidenten milieu/voedselveiligheid.

En dan nog het punt van de uitbreiding van ARIE-plicht voor alle zuivelfabrieken in Nederland NZO onderschrijft het belang van verbeterde handhaving en een gebruiksvriendelijkere regeling, maar het moet wel ten doel hebben dat risico's op zware ongevallen ook daadwerkelijk worden verminderd. De aanstaande wijzigingen van de arboregeling betekenen een forse uitbreiding van de ARIE-plichtige doelgroep hetgeen veroorzaakt wordt door de wijze waarop de nieuwe en simpelere aanwijssystematiek wordt ingericht. Hoewel in de consultatie wordt gesproken over een vereenvoudiging, gaat het hier in onze ogen ook zeker over een aanscherping van de regeling.

Een goede onderbouwing voor het verlagen van de drempelwaarde (o.a. corrosieve schoonmaakmiddelen) met als doel het minimaliseren van risico's op ongevallen met gevaarlijke stoffen ontbreekt, maar **het zorgt ervoor dat alle zuivelfabrieken in Nederland in één klap ARIE-plichtig worden**. Dat alle zuivelfabrieken ARIE-plichtig worden en wat de impact op hun locatie is, is geïnventariseerd door KWA adviseurs in opdracht van NZO. Nederland telt 53 zuivelfabrieken waarvan 2 BRZO, maar alle andere 51 fabrieken gaan nu, voor het eerst, ARIE-plichtig worden. En ARIE-plichtig heeft grote consequenties voor fabrieken in een industrie die MKB is ontstegen, maar zeker niet tot de grote industrie kan worden gerekend.

Ongelijk speelveld en nationale en internationale context van de zuivelondernemingen

Tot slot, de Nederlandse zuivelindustrie opereert in een internationale context. Aangezien de ARIE regeling een typisch Nederlandse regelgeving betreft, voelen alleen de Nederlandse zuivelbedrijven de 'last' van de extra regels. De regeling leidt daarom tot een ongelijk speelveld.

Bijlage 1 “Wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met een nieuwe opzet van de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie inzake risico’s zware ongevallen met gevaarlijke stoffen”

Position Paper Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO) - Juli 2021

NZO vraagt een passende wijziging van de ARIE-regeling gericht op gebruiksvriendelijkheid en verbeterde handhaving om de risico’s van zware ongevallen door gevaarlijke stoffen te verkleinen en die tevens rekening houdt met toenemende regeldruk. NZO vraagt een ruime overgangperiode om te kunnen aanpassen aan de nieuwe situatie en geeft ter overweging om de stofcategorie huidcorrosie niet toe te voegen aan bijlage I gevaarlijke stoffen van de ARIE-regeling.

Meer regels

NZO onderschrijft een verbetering van de handhaving en een gebruiksvriendelijkere regeling. De wijzigingen zoals voorgesteld zullen echter ook leiden tot meer regels. Dat zal het beheersen van risico’s van zware ongevallen en het voorkomen daarvan, niet vergroten. Door de wijzigingen in de nieuwe regeling zullen nagenoeg alle zuivellocaties in Nederland ARIE plichtig worden. Voor al deze locaties betekent dat een veiligheidsbeheerssysteem moet worden opgesteld, expertise moet worden ingekocht en een noodplan moet worden ontwikkeld. Toename van ARIE-plichtige locaties heeft bovendien gevolgen voor de handhaving.

Aanscherping in plaats van alleen vereenvoudiging

De toename van het aantal ARIE-plichtige zuivelbedrijven wordt veroorzaakt door de wijze waarop de nieuwe en simpelere aanwijssystematiek wordt ingericht. Die linkt CLP-categorieën van stoffen en individuele stoffen aan een drempelwaarde. Door deze aanwijssystematiek wordt niet meer gekeken per installatie maar per inrichting. De drempelwaarde komt voor veel stoffen of stofcategorieën hierdoor een stuk lager te liggen (door de 30% regel). Ook gaat de sommatieverplichting toegepast worden. Hierdoor zal de regeling op nagenoeg alle zuivelbedrijven van toepassing worden. In onze ogen betreft het hier dus ook een aanscherping van de regeling en niet alleen een vereenvoudiging.

Onduidelijke toevoeging stofcategorie

Een andere belangrijke reden dat zuivelondernemingen ARIE-plichtig worden heeft te maken met de introductie van de stofcategorie “huidcorrosie”. Hierdoor worden meer stoffen onder de regeling gebracht. Het betreft stoffen zoals salpeterzuur en ammoniak die al sterk gereguleerd zijn. Met een drempel van slechts 15 ton stof per locatie zal dat snel tot de ARIEplicht leiden. Het is niet helder waarom deze stofcategorie aan de lijst is toegevoegd. In onze ogen is dit geen onderdeel van de harmonisering van de aanwijssystematiek op de CLP-verordening, maar een uitbreiding. Ook is ons niet duidelijk of de toevoeging van de stofcategorie bijdraagt aan een betere handhaafbaarheid en gebruiksvriendelijkheid van de regeling en of het bijdraagt aan het verminderen van de risico’s op zware ongevallen met gevaarlijke stoffen of het voorkomen ervan.

Achtergrondinformatie

De Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO) is de branchevereniging van de Nederlandse zuivelindustrie. Onze dertien leden verwerken melk tot een breed pakket van zuivelproducten: van zuiveldranken, baby- & kindervoeding, kaas en desserts tot ingrediënten voor de voedingsmiddelenindustrie en de farmaceutische sector. De bijdrage van de zuivelsector aan de Nederlandse handelsbalans bedraagt 7% en heeft een exportwaarde van €7,2 miljard